

היועץ המשפטי לכנסת

סימוכין: 01859915
ירושלים, כ"א באייר התשע"ה
10 במאי 2015

לכבוד
חה"כ מרב מיכאלי

שלום רב,

הנדון: הצעת חוק-יסוד: הממשלה (תיקון מס' 3 והוראת שעה לכנסת ה-20)
סמך: פנייתך מיום 9 במאי 2015

אני מתכבד להשיב על פנייתך שבסמך כדלקמן:

בפנייתך את מעלה שתי טענות בעניין הליך החקיקה הצפוי של הצעת החוק שבנדון: האחת, כי אין זה ראוי שהממשלה היוצאת תניח על שולחן הכנסת את הצעת החוק, בהיותה ממשלת מעבר; והשנייה, כי הוועדה המוסמכת לדון בהצעה היא ועדת החוקה, חוק ומשפט, ומאחר שוועדה זו טרם הוקמה בכנסת הנוכחית, הרי שקיום הדיון בוועדה אחרת יהווה עקיפה של סדרי עבודת הכנסת התקינים.

אשר לטענה הראשונה - שאלת סמכותה של הממשלה היוצאת להניח על שולחן הכנסת את הצעת החוק מסורה בידי הייעוץ המשפטי לממשלה ולא בידי הייעוץ המשפטי לכנסת. אולם, למיטב ידיעתי, בפני הממשלה הונחה חוות דעת של הייעוץ המשפטי לממשלה לפיה לא קיימת מניעה לעשות כן.

מכל מקום, אציין כי אף שהממשלה היא אכן "ממשלת מעבר", הרי שבמישור העקרוני על הכנסת החדשה לא מוטלת בעת הזו כל מגבלה הנוגעת לסמכותה לחוקק, לרבות לתקן חוקי יסוד.

אשר לטענה השנייה - אכן, בהתאם לתקנון הכנסת הוועדה המוסמכת לדון בחוקי היסוד היא ועדת החוקה, חוק ומשפט. ואולם, על אף שדרך המלך היא שהצעת חוק תידון בוועדה המוסמכת, במקרים חריגים יתכן גם מצב שבו מועברת הצעת חוק בנושא מסוים לוועדה אחרת, או לוועדה מיוחדת המוקמת לצורך הדיון באותה הצעת חוק.

מאחר שוועדות הכנסת הקבועות טרם הוקמו בכנסת הנוכחית, התעוררה השאלה האם הוועדה המסדרת מוסמכת לדון בהצעת החוק, ככל שזו תאושר במליאה בקריאה הראשונה.

עמדתי היא כי הוועדה המסדרת אינה מוסמכת לדון בהצעת החוק, שכן סעיף 2א לחוק הכנסת, התשנ"ד-1994, שכותרתו "הוועדה המסדרת", קובע כי לוועדה זו יהיו "סמכויות ועדת הכנסת הנוגעות לסדרי הבית ולדיוני הכנסת".

אשר על כן, ככל שהממשלה תבקש עוד בטרם הקמת הוועדות הקבועות בכנסת כי ועדה מוועדות הכנסת תכין את הצעת החוק לקריאה השניה והשלישית, הרי שיהיה על הכנסת להקים ועדה מיוחדת לצורך כך.

עמדתי זו נמסרה גם ליושב ראש הכנסת וליושב ראש הוועדה המסדרת.

עוד אציין כי עמדתי על כך שבדברי ההסבר להצעת חוק היסוד תיכלל התייחסות לעלות התקציבית הפוטנציאלית של ההצעה, וזאת על אף שבטיוטת ההצעה אין התייחסות לסוגיה זו.

בברכה,
איל ינון

העתק: חה"כ יולי (יואל) אדלשטיין, יושב ראש הכנסת